

Ceny za nejlepší výsledky výzkumu

V rámci padesátého jubilejního ročníku agrosalonu Země živitelka v Českých Budějovicích byly i letos slavnostně předány ceny ministra zemědělství pro mladé vědce a vědkyně a ceny za mimořádné výsledky výzkumu a experimentálního vývoje za rok 2024. Ocenění předali ministr zemědělství Marek Výborný, ministr pro vědu, výzkum a inovace Marek Ženíšek a předseda představenstva České akademie zemědělských věd Jan Nedělník. Oceněným vědcům letos kromě jiných poblahopřál i prezident ČR Petr Pavel s manželkou Evou.

Zuzana Fialová

Jako nejlepší mezi mladými vědci a vědkyněmi byl vyhodnocen Ing. Martin Prchal, Ph.D., z Fakulty rybářství a ochrany vod Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích za recenzovaný odborný článek Genetické parametry a genomická předpověď odol-

tím SNP panelů byla až o sedm procent vyšší ve srovnání s odhadem PH na základě rodokmenu. „Zdá se tedy, že genomická selekce s využitím redukováného SNP panelu může být efektivní metodou pro zvýšení odolnosti kapra obecného vůči KHV, a to s příznivým ekonomickým dopadem,“ uvedli organizátoři soutěže.

a Severoatlantická oscilace. Teploty a srážky mají vliv na růst letokruhů, ale nejvýznamnějšími faktory cyklického růstu je 11letý sluneční cyklus, který se projevuje v Severoatlantické oscilaci a celkovém slunečním záření.

Třetí místo připadlo RNDr. Aleně Nehasilové, Ph.D., z Mikrobiologického ústavu Akademie

toxicity čistírenského kalu na žízaly a jejich imunitní buňky colomocyty.

V rámci soutěže o ceny ministra zemědělství za nejlepší realizovaný výsledek za rok 2024 získala první místo Ing. Helena Kusá, CSc., z Výzkumného ústavu rostlinné výroby, v. v. i., (VÚRV) za certifikovanou metodiku s názvem Půdoochranné postupy při pěstování brambor na svažitých pozemcích. Metodika představuje nové půdoochranné postupy pro zvýšení zadržování vody ze srážek v půdě a omezení eroze při pěstování brambor na svažitých pozemcích v souladu s požadavky standardu DZES č. 5. Spočívají v úpravě tvaru a kultivaci hrábek a brázd pomocí originálních, autorsky chráněných strojů, vyvinutých ve spolupráci se společností P & L, spol. s r. o. Jejich použití snížilo ztrátu půdy po srážkách o 67 % a nový způsob aplikace hnojiv zvýšil využití dusíku rostlinami z 58 % na 73 % při současném zlepšení kvality hlízy. Metodika vznikla ve spolupráci VÚRV, v. v. i., Výzkumného ústavu bramborářského Havlíčkův Brod s. r. o. a Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půd.

Druhé místo obdržel Ing. Vladimír Nesvadba, Ph.D., z Chmelářského institutu za odrůdu chmele Saturn, která byla registrovaná v roce 2022 v rámci nové generace odrůd chmele se specifickou vůní, zároveň má odrůda budoucnost i vzhledem ke změně klimatu, protože vykazuje vysokou toleranci k suchu. Odrůda má dobré pěstitelské parametry a rychle našla uplatnění v různých pivních stylech v českých

malých i velkých pivovarech. V současné době je o ni zájem i v zahraničí.

Třetí místo získal doc. Ing. Zbyněk Kulhavý, CSc., z Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy, v. v. i., za výsledek druhu certifikovaná metodika s názvem Snižování zátěže povrchových vod zdroji plošného zemědělské-

Uznání ministra zemědělství a předsedy České akademie zemědělských věd za kvalitní dosažené výsledky dostal Ing. Vladimír Dráb z Výzkumného ústavu mlékárenského za ověřenou technologii s názvem Aktivní kvas stabilizovaný přídatkem sušeného fermentovaného podílu. Ověřená technologie popisuje

V rámci agrosalonu Země živitelka byly předány ceny ministra zemědělství pro mladé vědce a vědkyně a ceny za mimořádné výsledky výzkumu a experimentálního vývoje za letošní rok Foto Zuzana Fialová

nosti ke koi herpesviróze (KHV) s využitím redukováného panelu jednonukleotidových polymorfismů (SNP) u dvou populací amurského lysce. Využitelnost dvou panelů (redukováného a neredukovaného) jednonukleotidových polymorfismů (SNP) pro odhad genetických a genomických parametřů odolnosti kaprů vůči vysoce nakažlivé KHV byla testována u dvou populací amurského lysce. Pro obě populace byla odhadnuta vysoká dědičnost odolnosti a přesnost odhadu plemenné hodnoty (PH) s využi-

Druhé místo obsadil Ing. Václav Šimůnek, Ph.D., z Lesnické a dřevařské fakulty České zemědělské univerzity v Praze za recenzovaný odborný článek Kolísání letokruhového růstu jedle bělokoré se snižuje od severní k jižní šířce – hlavními ovlivňujícími faktory jsou celkové sluneční záření a Severoatlantická oscilace. Tato studie zkoumá růstové reakce letokruhů jedle bělokoré na 16. poledníku ve střední a jižní Evropě. Hlavními klimatickými faktory ovlivňujícími růst jedle jsou celkové sluneční záření

věd ČR, v. v. i., za recenzovaný odborný článek Nové poznatky v oblasti vermiremediace čistírenských kalů (Vliv žízla na mikropolutanty a čistírenských kalů na žízaly). Předkládaný výsledek studuje vliv vermikompostování na koncentraci mikropolutantů v čistírenském kalu před jeho bezpečnou aplikací na zemědělskou půdu jako hnojiva. Celkem bylo zkoumáno 88 látek ze skupiny farmak a produktů osobní péče, endokrinních disruptorů a per/polyfluorovaných látek. Součástí výsledku je i posouzení

Oceněným výzkumníkům přišel pogratulovat i prezident ČR Petr Pavel s chotí Foto Zuzana Fialová

ho znečištění při uplatnění regulace drenážního odtoku na stavbách zemědělského odvodnění, umožňujících po jejich úpravě řídit režim odtoku drenážních vod a úroveň hladiny podzemní vody. Výsledek shrnuje poznatky o vlivu regulace na retenci a akumulaci vod v půdním prostředí s cílem zlepšit jakost vodních toků, do kterých jsou drenážní vody vypouštěny. Toto přispívá k lepšímu hospodaření s vodou a se živinami na zemědělsky využívaných pozemcích.

způsob přípravy aktivního kvasu stabilizovaného přídatkem sušeného fermentovaného podílu, který je určen pro výrobu pšeničného pečiva. Díky snížení aktivity vody se podařilo zachovat aktivitu mikroorganismů po dobu 75 dní při pokojové teplotě. Použití tohoto výrobku lze zkrátit proces výroby pšeničného pečiva o jeden den. Výrobek je průmyslově vyráběn pod obchodním označením Origen Active Wheat (92 tun v roce 2023) a téměř celá produkce je exportována do zemí Evropské unie. ■